

LITTERATUR OG NATIONALISME**- ROMANTISK NATIONALISME OG NORDISK LITTERATUR****Noli 311**

Hvordan opstår en nation? Hvad er det nationale egentlig? Hvordan skal vi forstå begrebet nationallitteratur i dag? Hvordan opstår en national kanon? Findes der oprindeligt en kobling mellem Norge som nation og litteraturen? Hjulpel af landvindinger inden for nationalismeforskning er der opstået et forskningsfelt, der har fået megen opmærksomhed de senere år; et felt, der arbejder sammenlignende og transnationalt for at opnå en bedre forståelse af det kulturelle og historiske rodsystem, som europæisk nationalisme har tilfælles - herunder især at udforske de intellektuelle netværk af forfattere, intellektuelle, indsamlere af folkeviser, kunstnere og filologer, der var bærere af ideer om kulturel nationalisme i den romantiske periode i det lange nittende århundrede (1770-1914).

I dette kursus lærer vil vi analysere romantisk kulturnationalisme på nye måder, vi fokuserer på hvordan litteraturen har været med til at skabe et nationalt selvbillede i flere lande i Norden. Vi sætter Norske forfattere i spil med danske og svenske i et komparativt perspektiv. Gennem litteraturhistoriske og litteratursociologiske læsninger, samt ved brug af digitale metoder, udviklet ved Amsterdams Universitet, og af bl.a. Franco Moretti, undersøger vi hvordan litteraturen var med til at skabe nationen, fx ved at inddrage folkløse, nationale monumenter, nationale landskaber, nationale helte m.m. Vi ser også på den gennemgribende kultivering af det nationale, fx i filologisk aktivitet. Hvordan nye fag voksede frem fx norsk ved universiteterne. Vi vil også diskutere spørgsmål som: er litterær romantik en slags sekulær 'religion' med et panteon af nationale helte og kulturelle helgener? Hvorfor bruger vi stadigværk forfattere på pengesedler, frimærker, pladser i byen og i gadenavne? Hvordan skal vi forholde os til det nationale i vor tid, hvor nationalismen endnu engang påvirker verden og Europa? Hvordan forholder moderne nationalisme sig til ældre tiders kulturelle nationalisme i Norden og hvordan kan vi studere denne inden for nordisk litteratur?

KURSUSPROGRAM**Orienteringsmøde 16 august kl. 11.15-13.00 SH Aud A**

Se gerne på ERNiE: <http://ernie.uva.nl/viewer.p/21/56>

UNDERVISNINGSGANG 1 - 17.8

Hvordan opstår en nation? Hvad er det nationale i litteraturen? Teorier om kulturel og politisk nationalisme og litteratur.

Johan Nordahl Brun, *Norges Skaal*,
Bjørnstjerne – *Ja, vi elsker dette Landet*
H.C. Andersen, *Danmark, mit Fædreland*

Nationalismeteorologi – intro

Hobsbawm, Eric *The Invention of Tradition*
Benedict Anderson. *Imagined Communities*
Thiesse, Anne-Marie. *National Identities. A Transnational Paradigm*
Leerssen, Joep *The Cultivation of Culture*.

Digitale kilder

Se på ERNiE: Adriansen, Inge: *Patriotic poetry and verse: Danish*
<http://ernie.uva.nl/viewer.p/21/56/object/122-160172>

UNDERVISNINGSGANG 2 OG 3 - 30-31 August

At kortlægge romantisk kulturnationalisme. Modeller og en matrix.

Aasen, Ivar - *Nordmannen* (1863)
Bjørnstjerne – *Landkjenning*.
Grundtvig, N.F.S. - *Om asalæren* (1807)
Adam Oehlenschläger. *Uffe hin Spage*
Henrik Steffens *Fra forelæsninger*

Teori:

Leerssen, Joep. 2018. *Encyclopedia of Romantic Nationalism in Europe* bind 1. (s. 18-43 og 45-69)
 Woods, Eric Taylor. *Cultural Nationalism*.
 Simonsen, Kim. *Literature, Imagining and Memory in the Formation of a Nation*.
 Michael Billig. *Banal Nationalism*
 Leerssen, Joep. 2016. *Imagology*

Læsninger:

Bagge, Sverre. *Oehlenschlaeger and Ibsen. National Revival in Drama and History*

UNDERVISNINGSGANG 4 & 5 – 18.10

Nationalismens poesi – kanonisering igennem litteratur, folkløse, nationale monumenter, nationale landskaber, nationale helte m.m.

B.S. Ingemann. *Holger Danske*.
 Ling, Eddornas sinnebildslära, för olärde framställd,

Teori

Leerssen, Joep. *Encyclopedia...* (107-122)
 - *Introduction. Philology and the European Construction...*
 Aberback, David. *The Poetry of Nationalism*.
 Atkinson, David. *The Ballad Revival and National Literature...*

UNDERVISNINGSGANG 6 19.10

Litteratur og nationalisme. Skandinavisme. Danmark-Norge.

Ploug *Længe var Nordens Herlige Stamme*

Oehlenschläger, Adam. *Poetiske Skrifter*
 Der et yndigt land
 Grundtvig - *Langt høiere Bjerge*

Nordens Mytolog
 Ibsen, *En broder i Nød*. (1863)

Teori og metoder:

Ruth Hemstad (et al). *Skandinavismen som visjon og påvirkningskraft*
 Kim Simonsen *The Cultivation of Scandinavism*
 Rasmus Glenthøj. *Fælles kultur – Forskellig nationaliteter*
 Lundgreen-Nielsen. *Ragnarok-temaet i dansk litteratur*.
 Vibeke A. Pedersen: *Indledning til Nordens Mytologi eller Udsigt over Eddalæren for dannede Mænd der ei selv ere Mytologer*.

ERNiE:

Simonsen, Kim: *Scandinavisme*:
<http://ernie.uva.nl/viewer.p/21/56/object/122-159685>

van Gerven, Tim: *Patriotic poetry and verse: Norwegian*
<http://ernie.uva.nl/viewer.p/21/56/object/122-160180>

**UNDERVISNINGSGANG 7 OG 8
- 1 & 2 November**

Filologi, litteratur og det nordiske: kultivering af kultur igennem rejser. Kanonisering.

Esaias Tegnér: *Frithiofs saga*.

Geijer, *Manhem*.
Runeberg, *Maamme/Vårt Land*

Case

Kim Simonsen, *Before the Library Lyngbye, Davidsen and Rafn 1817-1828*
Moretti, Franco. *Graphs, Maps, Trees*

Teori:

Paula Henrikson. *Inventing Literary Heritage. National Consciousness.*

Jørgensen, Jon Gunnar. *Norrøne kildetekster og norsk nasjonsbygging*

UNDERVISNINGSGANG 9

- 6. November

- Kanonisering af kulturelle og nationale helgener – en model. Hvordan skal vi forholde os til det nationale i vor tid?

Ibsen, Henrik. *Terje Viken*
Longfellow, Henry Wadsworth. *The Skeleton in Armour & The Challenge of Thór*

Teori:

Eriksen, Anne. *Kulturarv og kulturarvinger*.
Haarberg, Jon. 2017. *Nei, vi elsker ikke lenger. Litteraturen og nasjonen*.
Universitetsforlaget.
C. van den Heuvel, 'Mapping Notes and Nodes: Building a Multi Layered Network for a History of the Cultural Industry'.

Digitale:

Leerssen, Joep: *After Ossian: Editing vernacular classics – Text Editions – Europe*
<http://ernie.uva.nl/viewer.p/21/56/object/122-159952>

National Drama: <http://ernie.uva.nl/viewer.p/21/56/object/122-159367>

Patriotic Poetry and Verse
<http://ernie.uva.nl/viewer.p/21/56/object/122-160164>

Læsninger:

Vassenden, Eirik. *Jon Haarberg: Nei, vi elsker ikke lenger*
<https://www.idunn.no/nlvt/2018/01/jon-haarberg-nei-vi-elsker-ikke-lenger-litteraturen-og-n>

Simonsen, Kim. *Den banale nationalismes globale triumf- Tesen om nationallitteraturens død er overdreven*.
<https://www.apollon.uio.no/bokanmeldelser/2017/4-litteraturen-nasjonen.html>

PENSUM

Litteratur – alle tekster findes digitalt

* litteraturkiosken

(B) findes digitalt på UiB biblioteket

(*** skal kendes godt, vigtige tekster)

Andersen, H.C. . *Danmark, mit Fædreland* – (2 sider).

<http://andersen.sdu.dk/rundtom/borge/danmark.html>

Brun, Johan Nordahl, *Norges Skaal*, (1771) (1 side)

<http://ernie.uva.nl/viewer.p/21/54>

Grundtvig, N.F.S. Om asalæren (1807) (45 første sider – se også kommentarer).

<http://www.xn--grundtvigsvrker-71b.dk/tekstvisning/651/0#%20%22:0,%22v0%22:0,%22k%22:0>

Nordens Mytologi. (Første Afdeling. Om Guddommenes Mængde, Navne og Forholde). 1832 (51 sider) <http://www.xn--grundtvigsvrker-71b.dk/tekstvisning/711/0#%20%22:0,%22v0%22:0,%22k%22:7>

<http://www.xn--grundtvigsvrker-71b.dk/tekstvisning/13720/0#%20%22:0,%22v0%22:0,%22k%22:1>

Langt høiere Bjerge (1820) (2 sider).

<http://www.xn--grundtvigsvrker-71b.dk/tekstvisning/13720/0#%20%22:0,%22v0%22:0,%22k%22:1>

<http://www.xn--grundtvigsvrker-71b.dk/tekstvisning/13720/0#%20%22:0,%22v0%22:0,%22k%22:1>

(Se også kommentar på samme link ved Henrik Yde)

Oehlenschläger, Adam. Uffe hin Spage I: *Poetiske Skrifter* (1805), I, side 143–64. (23 sider)

<https://kalliope.org/da/text/oehlen2002101102>

Der et yndigt land (1819) (2 sider)

<http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/der-er-et-yndigt-land-af-adam-oehlenschlaeger-1819/>

Ingemann, B.S. *Holger Danske*. 1837 (140 sider).

<https://kalliope.org/da/text/ingemann2002011506>

Bjørnson, Bjørnstjerne – *Ja, vi elsker dette Landet* (1859). (1 side)

https://snl.no/Ja,_vi_elsker_dette_landet

Landkjenning. (1870) (3 sider).

<http://ernie.uva.nl/viewer.p/21/54>

Esaias Tegnér: *Frithiofs saga*. 1825. (100 sider).

<http://runeberg.org/fritiofs/>

https://sv.wikisource.org/wiki/Frithiofs_saga

Steffens, Henrik *fra forelæsninger*. (15 sider).

http://adl.dk/solr_documents/steffens01val

Aasen, Ivar, *Nordmannen* (1863). (2s.)

<http://ernie.uva.nl/viewer.p/21/54>

Henrik Ibsen. *Terje Viken* (50 sider).

http://www.ibsen.uio.no/DIKT_Dikt%7CDiTerjeVigen.pdf

"*En Broder i Nød!*" (December 1863), trykt i *Samlede Værker*, Nordisk Forlag, Kristiania & København 1907, bind III, side 82-83. (3 sider)

http://www.nomos-dk.dk/skraep/1849_1863/ibsen.html

Geijer, Erik Gustaf *Manhem* (4 sider).

<http://www.svensklyrik.se/poeter/erik-gustaf-geijer/manhem>

Longfellow, Henry Wadsworth. *The Skeleton in Armour* (7 sider)

<https://www.poetryfoundation.org/poems/44648/the-skeleton-in-armor>

The Challenge of Thór (1863) (6 sider)

<https://www.poemhunter.com/best-poems/henry-wadsworth-longfellow/the-challenge-of-thor/>

Brun, Johan Nordahl, (1771). *Norges Skaal*. (1 side)

https://no.wikipedia.org/wiki/Norges_Skaal

Ploug, Carl, (1842), *Længe var Nordens Herlige Stamme*. (1 pages)

<https://kalliope.org/da/text/plough2001120101>

Runeberg, Johan Ludvig - *Maamme/Vårt Land* (1846) (3 sider)

<http://runeberg.org/fstal83/0009.html>

Aasen, Ivan – *Nordmannen* (1863). (2 sider)

http://www.aasentunet.no/iaa/no/ivar_aasen/nordmannen_-_temaside/Korrekt+versjon.d25-SwljS5Q.ips

Teori:

*Atkinson, David. 2012. 'The Ballad Revival and National Literature: Textual Authority and the Invention of Tradition'. In *Folklore and Nationalism in Europe During the Long Nineteenth Century*. The National Cultivation of Culture, vol. 4, ed. Timothy Baycroft and David Hopkins. Leiden: Brill. (20 sider).

Anderson, Benedict: *Imagined Communities*, 1983. s. 48-59 (11 sider).

<https://www2.bc.edu/marian-simion/th406/readings/0420anderson.pdf>

***(B) Billig, Michael. *Banal Nationalism*. London: Sage Publications, 1995. 1-13 (12 sider).

*Eriksen, Anne. Kulturarv og kulturarvinger. *Nytt Nordisk Tidsskrift* 2009, vol 26. P. 474-480 (10 sider).

Hemstad, Ruth (et al). *Skandinavismens" tilkomst som samtidig og omstridt begrep. I. Skandinavismen : Vision og virkning*. Red. Ruth Hemstad et al. Syddansk Universitetsforlag, 2018. (25 sider)

(B) Henrikson, Paula. 2010. 'Inventing Literary Heritage. National Consciousness and Editorial Scholarship in Sweden, 1810-1830'. In *Free Access to the Past. Romanticism, Cultural Heritage, and the Nation*, ed. Lotte Jensen, Joep Leerssen, and Marita Mathijsen. Leiden and Boston: Brill Academic Publishers. (10 pages).

(B) Hobsbawm, Eric & Terence Ranger (eds.). 1983. *The Invention of Tradition*. Cambridge: Cambridge University Press. 1-15 (15 sider).

**** Leerssen, Joep. 2006. 'Nationalism and the Cultivation of Culture'. I: *Nations and Nationalism* 12 (4). (10 sider).

(B) Leerssen, Joep. 2008. 'Introduction. Philology and the European Construction of National Literatures'. I: *European Studies - An Interdisciplinary Series in European Culture, History and Politics. Editing the Nation's Memory. Textual Scholarship and Nation-Building in Nineteenth-Century Europe*, vol. 26, ed. Dirk Van Hulle and Joep Leerssen. Amsterdam and New York: Rodopi. (12 sider).

***Leerssen, Joep. 2016. Imagology: On using ethnicity to make sense of the world. In: *DOSSIER MONOGRAPHIQUE : Les stéréotypes dans la construction des identités nationales depuis une perspective transnationale* ed. Géraldine GALÉOTE, Vol 10. (26 sider).

***Leerssen, Joep. 2018. *Encyclopedia of Romantic Nationalism in Europe* vol 1. s. 18-43, 45-69, 107-122 (Amsterdam University Press) (72 sider).

* Moretti, Franco. 2005. *Graphs, Maps, Trees: Abstract Models for a Literary History*. London: Verso. 4-22 (18 sider).

***Aberbach David. The Poetry of Nationalism. I *Nations and Nationalism*. 2003, p. 255-265. **(21 sider)**.

***Thiesse, Anne-Marie. 2005. National Identities. A Transnational Paradigm. In *Revisiting Nationalism: Theories and Processes*, ed. Alain Dieckhoff and Christophe Jaffrelot. London: Palgrave Macmillan. **(20 sider)**.

* Simonsen, Kim. *Literature, Imagining and Memory in the Formation of a Nation - Travel Writing, Canonisation and the Formation of a National Self-image in the Faroe Islands*. Brill: Leiden & Chicago. (2018). s. 21-41 **(14 sider)**.

* Simonsen, Kim: *Before the Library Lyngbye, Davidsen and Rafn 1817-1828. A Wave in European Cultural History*. Network for European Travel Writing to the Romantic Far North 1800-1900. 2015. (55 s.).

Læsninger:

Haarberg, Jon. 2017. *Nei, vi elsker ikke lenger. Litteraturen og nasjonen*. Universitetsforlaget, 2017, 296 sider (S. 11-23) **(12 sider)**

Vassenden, Eirik. Jon Haarberg: *Nei, vi elsker ikke lenger. Litteraturen og nasjonen*. (97-101) **(4 sider)**.
https://www.idunn.no/nlvt/2018/01/jon_haarberg_nei_vi_elsker_ikke_lenger_litteraturen_og_n

Petersen, Vibeke A. Indledning til Nordens Mytologi eller Udsigt over Eddalæren for dannede Mænd der ei selv ere Mytologer **(31 sider)**: <http://www.xn--grundtvigsvrker-71b.dk/tekstvisning/711/0#%220%22:0,%22v0%22:0,%22k%22:6>

(B) Bage, Sverre. 2013. 'Oehlenschlaeger and Ibsen. National Revival in Drama and History in Denmark and Norway c. 1800-1860'. In *Manufacturing Middle Ages*, ed. P. Geary and G. Klaniczay, 71-87. Leiden and Boston: Brill **(20 pages)**.

(-) Jørgensen, Jon Gunnar. *Norrøne kildetekster og norsk nasjonsbygging*. I Lassen, Annette, ed. 2008. *Det norrøne og det nationale: studier i brugen af Islands gamle litteratur i nationale sammenhænge i Norge, Sverige, Island, Storbritannien, Tyskland og Danmark*. Reykjavík: Stofnun Vigdísar Finnbogadóttur í erlendum tungumálum. 43-61 **(18 sider)**.

Rasmus Glenthøj. 2010. Fælles kultur – Forskellig nationaliteter. Ph.d.-afhandling ved Institut for Historie, Kultur og Samfundsbeskrivelse. (S. 5-19, 134-160 & 205-222). **(57 sider)**.
<https://www.google.com/search?q=F%C3%A6lles+kultur+%E2%80%93+forskellige+nationaliteter+De&oq=F%C3%A6lles+kultur+%E2%80%93+forskellige+nationaliteter+De&aqs=chrome..69i57.357j0j8&sourceid=chrome&ie=UTF-8>

Simonsen, Kim. Den banale nationalismes globale triumf
Tesen om nationallitteraturens død er overdreven. Forskningsmagasinet Apollon 2017. **(4 sider)**
https://www.apollon.uio.no/bokanmeldelser/2017/4_litteraturen_nasjonen.html

*Simonsen, Kim 2017. The Cultivation of Scandinavism - The Royal Northern Society of Antiquaries' international network, seen through the letters of Carl Christian Rafn. In: *Skandinavisme*. Ed. Jes Fabricius Møller & Ruth Hemstad et al. The N. F. S. Grundtvig Centre: Odense: Odense University Publishing **(10 sider)**.

Lundgreen-Nielsen, Flemming. *Ragnarok-temaet i dansk litteratur*. Lassen, Annette, ed. 2008. *Det norrøne og det nationale: studier i brugen af Islands gamle litteratur i nationale sammenhænge i Norge, Sverige, Island, Storbritannien, Tyskland og Danmark*. Reykjavík: Stofnun Vigdísar Finnbogadóttur í erlendum tungumálum. 61-101 **(41 sider)**.

Digital Humaniora:

***Woods, Eric Taylor. Cultural Nationalism. I: *The State of Nationalism*. 2015. **(30 sider)**.
<https://stateofnationalism.eu/article/cultural-nationalism/>

C. van den Heuvel, P. van Bree, G. Kessels, L. Álvarez Francés, 'Mapping Notes and Nodes: Building a Multi Layered Network for a History of the Cultural Industry', Annual Conference of the Alliance of Digital Humanities Organizations (Sydney, 2015), long paper, abstract. **(20 sider)**.

http://dh2015.org/abstracts/xml/HEUVEL_Charles_van_den_Mapping_Notes_And_Nodes_B/HEUVEL_Charles_van_den_Mapping_Notes_And_Nodes_Buildin.html

The Encyclopedia of Romantic Nationalism in Europe (ERNiE). Her læser vi et udpluk af artikler om Norge, Danmark og Sverige <http://ernie.uva.nl/viewer.p/21/54>

Fx disse:

Adriansen, Inge: *Patriotic poetry and verse: Danish* (4 sider)

<http://ernie.uva.nl/viewer.p/21/56/object/122-160172>

van Gerven, Tim: *Patriotic poetry and verse: Norwegian* (3 sider).

<http://ernie.uva.nl/viewer.p/21/56/object/122-160180>

Simonsen, Kim. *Scandinavism*. (4 sider).

<http://ernie.uva.nl/viewer.p/21/56/object/122-160180>

***Leerssen, Joep: *After Ossian: Editing vernacular classics – Text Editions – Europe*. (8 sider)

<http://ernie.uva.nl/viewer.p/21/56/object/122-159952>

See also:

***National Drama: <http://ernie.uva.nl/viewer.p/21/56/object/122-159367> (5 sider)

Patriotic Poetry and Verse (4 sider)

<http://ernie.uva.nl/viewer.p/21/56/object/122-160164>

Imagologi:

<http://imagologica.eu/>

Ca. 1076 Sider.